

En svindende moralsk sag

Noter til kapitel 3

- 1: »President Speaks to the American Israel Public Affairs Committee«, Washington Convention Center, Washington, DC (Det Hvide Hus, pressesekretærens kontor, 18. maj 2004).
- 2: Citeret i Mark Chmiel, »Elie Wiesel and the Question of Palestine«, *Tikkun.org*, november/december 2002.
- 3: Paul Breines, *Tough Jews: Political Fantasies and the Moral Dilemma of American Jewry* (New York: Basic Books, 1990), 54-59; Michelle Mart, *Eye on Israel: How America Came to View Israel as an Ally* (Albany: State University of New York Press, 2006), 169-74; Melani McAlister, *Epic Encounters: Culture, Media, and U.S. Interests in the Middle East, 1945-2000* (Berkeley: University of California Press, 2001), 159-65; Edward Tivnan, *The Lobby: Jewish Political Power and American Foreign Policy* (New York: Simon & Schuster, 1987), 50-51 og David Twersky, »Novelist Leon Uris Taught Jewish Readers to Stand Tall«, *Forward*, 27. juni 2003.
- 4: De grundliggende myter er fremlagt og gendrevet i Simha Flapan, *The Birth of Israel: Myths and Realities* (New York: Pantheon Books, 1987).
- 5: For et kort, men udmærket resumé af den »nye historie«, se Avi Shlaim, »The New History of 1948 and the Palestinian Nakba«, *Miftah.org*, 18. marts 2004.
- 6: Meron Rappaport, »IDF Commander: We Fired More Than a

Million Cluster Bombs in Lebanon«, *Ha'aretz*, 12. september 2006 og »Shooting Without a Target«, *Ha'aretz* leder, 14. september 2006.

- 7: Benny Morris, *1948 and After: Israel and the Palestinians* (New York: Oxford University Press, 2003), 13. Se også Flapan, *Birth of Israel*, 187-99.
- 8: Morris, *1948 and After*, 14. Morris kritiserede skarpt vores oprindelige artikel »Den Israelske Lobby« i et længere essay (»And Now for Some Facts: The Ignorance at the Heart of an Innuendo«, *New Republic*, 8. maj 2006), hvori han hævder, at vi har begået en række historiske fejl. Især angriber han vores fortolkning af den militære balance under Uafhængighedskrigen i 1948, såvel som vores fortolkning af adskillige centrale begivenheder i zionistisk og israelsk historie. Morris' kritik tvang ham til at modsige sin egen meget væsentlige tidlige forskning (og andre respekterede historikers arbejde), som i så høj grad har bidraget til at kaste lys over Israels oprettelse og forholdet til de arabiske naboer og palæstinenserne. Vi mener, at denne forskning støtter vores redegørelse for Israels militære overlegenhed og territoriale ambitioner, såvel som dets flygtningepolitik. Vi har taget fat på Morris' anklager i John J. Mearsheimer og Stephen M. Walt, »Setting the Record Straight: A Response to Critics of 'The Israel Lobby'«, 12. december 2006, 26-46, tilgængelig på www.israellobbybook.com.
- 9: Om den militære balance under 1948-krigen, se Trevor N. Dupuy, *Elusive Victory: The Arab-Israeli Wars, 1947-1974* (New York: Harper, 1978), 3-19, 121-25; Rashid Khalidi, »The Palestinians and 1948: The Underlying Causes of Failure«, i *The War for Palestine: Rewriting the History of 1948*, red. Eugene L. Rogan og Avi Shlaim (New York: Cambridge University Press, 2001), 12-36; Rashid Khalidi, *The Iron Cage: The Story of the Palestinian Struggle for Statehood* (Boston: Beacon Press, 2006), kap. 4; Haim Levenberg, *Military Preparations of the Arab Community in Palestine, 1945-1948* (Portland, OR: Frank Cass, 1993); Benny Morris, *The Birth of the Palestinian Refugee Problem Revisited* (New York: Cambridge University Press, 2004), kap. 1, 3; Benny Morris, *Righteous Victims: A History of the Zionist-Arab Conflict, 1881-1999* (New York: Knopf, 1999), 187-89, 191-96, 215-23,

235-36, 241-42; Morris, *1948 and After*, 13-16 og Martin Van Creveld, *The Sword and the Olive: A Critical History of the Israeli Defense Forces* (New York: Public Affairs, 1998), 77-82.

- 10: Ilan Pappé, *The Ethnic Cleansing of Palestine* (Oxford: Oneworld Publications, 2006), 45.
- 11: Citeret i *ibid.*, 22. For bevismateriale for, at zionisterne forstod, at deres kamptropper havde en afgørende fordel frem for palæstinenserne, og at denne situation tillod dem at følge en aggressiv politik imod palæstinenserne, se *ibid.*, især 22-23, 26, 41, 44-46, 70, 79, 84.
- 12: Morris, *1948 and After*, 15.
- 13: *Ibid.*
- 14: Morris, *Righteous Victims*, 393.
- 15: Om militærbalancen i 1956-, 1967- og 1973-krigene, se Dupuy, *Elusive Victory*, 146-47, 212-14, 231-44, 333-40, 388-90, 597-605, 623-33; Morris, *Righteous Victims*, 286-91, 311-13, 393-95 og Van Creveld, *The Sword and the Olive*, 137-38, 179-82, 239-43.
- 16: Israels økonomi led en nedgang i 2001-2003 efter begyndelsen på den anden intifada i oktober 2000. De fleste eksperter mener dog, at den globale økonomiske nedsmeltning overvejende var ansvarlig for denne nedtur. En artikel i *Forbes* i slutningen af maj 2002 sammenfatter den traditionelle opfattelse: »Den israelske regering og private økonomer anslår, at to tredjedele af det voldsomme fald i Israels BNP-vækst, fra 6,4% i 2000 til en nuværende sats på nul, ikke skyldtes terrorisme, men derimod den verdensomspændende lavkonjunktur anført af højteknologien. David Simons, »Cold Calculation of Terror«, *Forbes*, 28. maj 2002. Økonomien rejste sig igen i 2003-2005, selvom det palæstinensiske oprør fortsatte. Se også Emma Clark, »Israel's Neglected Economy«, *BBC News* (online), 2. september 2002; Nadav Morag, »The Economic and Social Effects of Intensive Terrorism: Israel, 2000-2004«, *Middle East Review of International Affairs* 10, nr. 3 (september 2006); Neal Sandler,

»Israel's Economy: As if the Intifada Weren't Enough«, *Business Week*, 18. juni 2001 og Linda Sharaby, »Israel's Economic Growth: Success Without Security«, *Middle East Review of International Affairs* 6, nr. 3 (september 2002).

- 17: Amos Harel, »Israel Maintains Its Strategic Advantage, Says Jaffee Center«, *Ha'aretz*, 23. november 2005. Se også Uri Bar-Joseph, »The Paradox of Israeli Power«, *Survival* 46, nr. 4 (vinter 2004-05) og Martin Van Creveld, »Opportunity Beckons«, *Jerusalem Post*, 16. maj 2003. Jaffee-centret er nu blevet inkorporeret i en ny institution, Institute for National Strategic Studies.
- 18: Alan Dershowitz, »Debunking the Newest – and Oldest – Jewish Conspiracy: A Reply to the Mearsheimer-Walt 'Working Paper'«, John F. Kennedy School of Government Faculty Research Working Paper, Harvard University, april 2006, 22 og Martin Peretz, »Killer Angels: Murdering Jews, Then and Now«, *New Republic*, 15. april 2002, 17-18.
- 19: Morris, *1948 and After*, 11-12. Det følgende citat fra Morris i dette afsnit er fra *ibid.*, 13.
- 20: Shlomo Ben-Ami, *Scars of War, Wounds of Peace: The Israeli-Arab Tragedy* (New York: Oxford University Press, 2006), 35-36. Se også Flapan, *Birth of Israel*, 119-52.
- 21: Denne traditionelle opfattelse findes i Michael B. Oren, »Did Israel Want the Six-Day War?« *Azure* 5759, nr. 7 (forår 1999) og Michael B. Oren, *Six Days of War: June 1967 and the Making of the Modern Middle East* (New York: Oxford University Press, 2002).
- 22: De bedste nye værker om kilderne til 1967-krigen omfatter Ben-Ami, *Scars of War*, 96-114; Norman G. Finkelstein, »Abba Eban with Footnotes«, *Journal of Palestine Studies* 32, nr. 3 (forår 2003); Roland Popp, »Stumbling Decidedly into the Six-Day War«, *Middle East Journal* 60, nr. 2 (forår 2006) og Tom Segev, *1967: Israel, the War, and the Year That Transformed the Middle East*, ovs. Jessica Cohen (New York: Metropolitan Books, 2007).
- 23: Avi Shlaim, *The Iron Wall: Israel and the Arab World* (New York: Norton, 2000), 237.

- 24: Ibid., 235. Se også Stephen S. Rosenfeld, »Israel and Syria: Correcting the Record«, *Washington Post*, 24. december 1999.
- 25: Ben-Ami, *Scars of War*, 100.
- 26: Segev, 1967, 202-12, 295-96.
- 27: Citeret i *ibid.*, 300. Se også *ibid.*, 387-88.
- 28: Citeret i Ben-Ami, *Scars of War*, 76-77.
- 29: Morris, *Righteous Victims*, 387. Se også John J. Mearsheimer, *Conventional Deterrence* (Ithaca: Cornell University Press, 1983), 155-62.
- 30: Citeret i Mearsheimer, *Conventional Deterrence*, 159.
- 31: Yoram Meital, *Peace in Tatters: Israel, Palestine, and the Middle East* (Boulder, CO: Lynne Rienner, 2006), 148-52; Charles A. Radin, »Arabs Offer to Accept Israel with Conditions«, *Boston Globe*, 29. marts 2002 og Howard Schneider, »Arab Countries Unanimously Endorse Saudi Peace Plan«, *Washington Post*, 29. marts 2002.
- 32: Ifølge »Hjemkomstloven« er en »jøde« defineret som »en person, der er født af en jødisk mor eller er blevet konverteret til jødedommen, og som ikke er medlem af nogen anden religion«. Loven og de relevante tillæg kan findes på Israels Udenrigsministeriums hjemmeside: www.mfa.gov.il/MFA/MFAArchive/1950_1959/Law%20of%20Return%205710-1950. Der har på det seneste været diskussion i Israel om at vedtage en lov, der skal anerkende individer, som har en jødisk far, men ikke en jødisk mor, som jøder. Se Shahar Ilan, »Bill Would Recognize Judaism through Father«, *Ha'aretz*, 12. marts 2006.
- 33: »The Declaration of the Establishment of the State of Israel« kan findes i John Norton Moore, red., *The Arab-Israeli Conflict: Readings and Documents* (Princeton: Princeton University Press, 1977), 934-37.
- 34: David Ben-Gurion, *Israel: A Personal History*, ovs. Nechemia

Meyers og Uzy Nystar (New York: Funk and Wagnalls, 1971), 839.

- 35: Disse tal er baseret på Central Bureau of Statistics, *Statistical Abstract of Israel, 2006*, tabel 2.1, www1.cbs.gov.il/reader og Palestinian Academic Society for the Study of International Affairs, *Palestine Facts and Info*, »Population«, www.passia.org/palestine_facts/facts_and_figures/0_facts_and_figures.htm. Der bor omkring 300.000 individer i Israel, der er defineret som »andre« af CBS. De fleste er familiemedlemmer til jødiske immigranter eller har jødiske forfædre, men ikke nogen jødisk mor og er derfor ikke kategoriserede som jødiske af den israelske regering. Hvis man kategoriserede dem som jødiske, ville det samlede antal jøder i Israel være omkring 5,6 mio. og ikke 5,3 mio., som er det tal, CBS benytter.
- 36: En meningsmåling blandt israelske jøder foretaget i februar-marts 2007 konkluderede, at »den demografiske udfordring er af voksende betydning for størstedelen af den jødiske befolkning og hjælper med at definere den kollektive indstilling til nationale sikkerhedsspørgsmål.« Yehuda Ben Meir og Dafna Shaked, »The People Speak: Israeli Public Opinion on National Security, 2005-2007«, Memorandum nr. 90 (Tel Aviv: Institute for National Security Studies, maj 2007), 10, 64-65. Se også Aluf Benn, »Israel's Identity Crisis«, *Salon.com*, 16. maj 2005; Larry Derfner, »Sounding the Alarm About Israel's Demographic Crisis«, *Forward*, 9. januar 2004; Jon E. Dougherty, »Will Israel Become an Arab State?« *NewsMax.com*, 12. januar 2004; Lily Galili, »A Jewish Demographic State«, *Ha'aretz*, 28. juni 2002 og Gideon Levy, »Wombs in the Service of the State«, *Ha'aretz*, 9. september 2002.
- 37: Shulamit Aloni, »A Country for Some of Its Citizens?« *Ha'aretz*, 24. februar 2007. »The Basic Law on Human Dignity and Liberty« kan findes på Knessets hjemmeside www.knesset.gov.il/laws/special/eng/basic3_eng.htm.
- 38: Jonathan Cook, *Blood and Religion: The Unmasking of the Jewish and Democratic State* (Ann Arbor, MI: Pluto Press, 2006), 17-18. Se også Adalah og den arabiske sammenslutning for menneskerettigheder, »Equal Rights and Minority Rights for the Palestinian

Arab Minority in Israel«, en rapport til FN's menneskerettigheds-komité om Israels indførelse af artiklerne 26 og 27 af den internationale pagt om civile og politiske rettigheder, juli 1998; As'ad Ghanem, Nadim Rouhana og Oren Yiftachel, »Questioning 'Ethnic Democracy': A Response to Sammy Smooha«, *Israel Studies* 3, nr. 2 (efterår 1998); David B. Green, »The Other Israelis«, *Boston Globe*, 25. februar 2007; Human Rights Watch, *Second Class: Discrimination Against Palestinian Arab Children in Israel's Schools* (New York, september 2001), kap. 8; Frances Raday, »Religion, Multiculturalism and Equality: The Israeli Case«, in *Israel Yearbook on Human Rights*, Vol. 25 (1995), red. Yoram Dinstein (Haag: Martinus Nijhoff, 1996), 193-241; Ahmad H. Sa'di, »Israel as Ethnic Democracy: What Are the Implications for the Palestinian Minority?« *Arab Studies Quarterly* 22, nr. 1 (vinter 2000) og Sammy Smooha, »Ethnic Democracy: Israel as an Archetype«, *Israel Studies* 2, nr. 2 (efterår 1997).

- 39: »The Official Summation of the Or Commission Report« publiceret i *Ha'aretz* 2. september 2003. Som bevis for, hvor fjendtligt indstillede mange israelere var over for rapportens resultater og anbefalinger, se »No Avoiding the Commission Recommendations«, *Ha'aretz* leder, 4. september 2003; og Molly Moore, »Israelis Look Inward After Critical Report«, *Washington Post*, 3. september 2003. Se også Bernard Avishai, »Saving Israel from Itself: A Secular Future for the Jewish State«, *Harper's*, januar 2005; Ian Lustick, *Arabs in the Jewish State: Israel's Control of a National Minority* (Austin: University of Texas Press, 1980) og Chris McGreal, »Worlds Apart«, *Guardian*, 6. februar 2006.
- 40: Roe Nahmias, »Marriage to an Arab Is National Treason«, *Ynetnews.com*, 27. marts 2007 og Yoav Stern, »Poll: 50% of Israeli Jews Support State-Backed Arab Emigration«, *Ha'aretz*, 27. marts 2007. For lignende resultater i en undersøgelse fra 2006, se Eli Ashkenazi og Jack Khoury, »Poll: 68% of Jews Would Refuse to Live in Same Building as an Arab«, *Ha'aretz*, 22. marts 2006; Chris McGreal, »41% of Israel's Jews Favor Segregation«, *Guardian*, 24. marts 2006; Sharon Roffe-Ofir, »Poll: Israeli Jews Shun Arabs«, *Ynetnews.com*, 22. marts 2006 og Kenneth J. Theisen, »Racism Alive and Well in Israel?« Pittsburgh Independent Media Center (online), 1. juni 2006.

- 41: Israeli Democracy Institute, »The Democracy Index: Major Findings 2003«. Denne sammenfatning af rapporten kan findes på: www.idi.org.il/english/article.asp?id=1466.
- 42: Ifølge en meningsmåling fra 2007 modsætter 63% af de israelske jøder sig at medtage en arabisk minister i kabinettet. I 2004 modsatte 75% sig ideen, mens 60% modsatte sig den i 2005 og 2006. Ben Meir og Shaked, »The People Speak«, 80. Se også *ibid.*, 22, 79-82; Orly Halpern, »Arab Cabinet Pick Stirs 'Zionism-Racism' Debate«, *Forward*, 19. januar 2007; Gil Hoffman, »Majadleh Slot the End of Zionism'«, *Jerusalem Post*, 10. januar 2007; Ronny Sofer, »Cabinet Approves First Arab Minister«, *Ynetnews.com*, 28. januar 2007 og Scott Wilson, »In First, Arab Muslim Joins Israeli Cabinet«, *Washington Post*, 29. januar 2007.
- 43: Citeret i Justin Huggler, »Israel Imposes 'Racist' Marriage Law«, *Independent*, 1. august 2003. Se også James Bennet, »Israel Blocks Palestinians from Marrying into Residency«, *New York Times*, 31. juli 2003; »Racist Legislation«, *Ha'aretz*-leder, 19. juli 2004; »Racist Legislation«, *Ha'aretz*-leder, 18. januar 2005 og Shahar Ilan, »Law Denying Family Unification to Israelis and Palestinians Extended«, *Ha'aretz*, 21. marts 2007. Selv the Anti-Defamation League kritiserede lovgivningen, omend forsigtigt. Nathan Guttman, Yair Ettinger og Sharon Sadeh, »ADL Criticizes Law Denying Citizenship to Palestinians Who Marry Israelis«, *Ha'aretz*, 5. august 2003.
- 44: Citeret i Tovah Tzimuki, »Government Supports Revocation of Citizenship«, *Ynetnews.com*, 8. januar 2007. Se også Saed Bannoura, »Israeli Knesset Passes Law to Revoke Citizenship of 'Unpatriotic' Israelis«, International Middle East Media Center (online), 10. januar 2007; Sheera Claire Frenkel, »'Disloyalty' Bill Passes First Hurdle«, *Jerusalem Post*, 10. januar 2007; Tom Segev, »Conditional Citizenship«, *Ha'aretz*, 11. januar 2007 og Yuval Yoaz, »Government to Back Bill Allowing Court to Rescind Traitors' Citizenship«, *Ha'aretz*, 7. januar 2007.
- 45: Citeret i Larry Derfner, »Rattling the Cage: A Bigot Called Bibi«, *Jerusalem Post*, 3. januar 2007. Se også Aluf Benn og Gideon Alon, »Netanyahu: Israel's Arabs Are the Real Demographic Threat«, *Ha'aretz*, 18. december 2003; Ron Dermer, »The Nerve

of Bibi«, *Jerusalem Post*, 9. januar 2007; Karina's Kolumn (Karina Robinson), »Benjamin Netanyahu: Israel's Prime Minister in Waiting«, *Banker* (online), 1. juli 2004 og Neta Sela, »Netanyahu: Pensions Cut – Arabs' Birth Rate Declined«, *Ynetnews.com*, 3. januar 2007.

- 46: Disse udsagn er ikke isolerede eksempler. Stedfortrædende forsvarsminister Ze'ev Boim antydede fx først på året i 2004, at den palæstinensiske terrorisme skyldes en »genetisk skavank«. Hans synspunkter blev støttet af et andet medlem af Knesset, som sagde, at terrorisme er »i deres blod«, hvorfor en araber vil »stikke dig i ryggen« hvis du »vender ryggen til ham«. Selv Benny Morris, historikeren, hvis tidligere forskning har bidraget til at afsløre Israels faktiske politik over for palæstinenserne, har refereret til dem som »barbarerne«, som burde behandles som »seriemordere«. Begins kommentar er fra Amnon Kapeliuk, »Begin and the 'Beasts'«, *New Statesman*, 25. juni 1982, 12. Eitans kommentarer er fra David K. Shipler, »Most West Bank Arabs Blaming U.S. for Impasse«, 14. april 1983 og Uzi Benziman, *Sharon: An Israeli Caesar* (New York: Adama Books, 1985), s. 264. Ya'alons kommentar er fra Ari Shavit, »The Enemy Within«, *Ha'aretz*, 27. august 2002. Boims kommentar og støtters kommentarer er fra Yuval Yoaz, »AG: Ethics Committee to Probe Racist Comments Made by MKs«, *Ha'aretz*, 10. august 2004. Morris' kommentar er fra Ari Shavit, »Survival of the Fittest«, *Ha'aretz*, 9. januar 2004.
- 47: Larry Derfner, »Rattling the Cage: The Racism of Israeli Youth«, *Jerusalem Post*, 17. januar 2007. Se også Ahiya Raved, »Youth Believe Arabs Dirty, Uneducated«, *Ynetnews.com*, 9. januar 2007.
- 48: Citeret i Ben Lynfield, »The Rise of Avigdor Lieberman«, *Nation*, 14. december 2006. Se også Uri Avnery, »The Lovable Man? Lieberman and the Decline of Israeli Democracy«, *Antiwar.com*, 3. november 2006; Akiva Eldar, »Let's Hear It for the Haiders«, *Ha'aretz*, 30. oktober 2006; Leonard Fein, »The Fantasies of Avigdor Lieberman«, *Forward*, 20. oktober 2006; Gershon Gorenberg, »The Minister for National Fears«, *Atlantic*, maj 2007 og Henry Siegman, »Hurricane Carter«, *Nation*, 22. januar 2007. Effi Eitam, den forhenværende leder af det nationale religiøse Parti, og Rehavam Ze'evi, en israelsk general, som stiftede det

højreorienterede Moledet-parti, var de forhenværende regeringsministre, som udtalte sig til fordel for overflytningen.

- 49: »The Democracy Index: Major Findings 2003«; Yulie Khromchenko, »Survey: Most Jewish Israelis Support Transfer of Arabs«, *Ha'aretz*, 22. juni 2004; Yoav Stern, »Poll: Most Israeli Jews Say Israeli Arabs Should Emigrate«, *Ha'aretz*, 4. april 2005; McGreal, »41% of Israel's Jews«; Amiram Barkat og Jack Houry, »Poll: Gov't Should Help Arab Citizens Emigrate«, *Ha'aretz*, 10. maj 2006 og Roffe-Ofir, »Poll.« Se også Uzi Arad, »Swap Meet: Trading Land for Peace«, *New Republic*, 28. november og 5. december 2005; Amnon Barzilai, »More Israeli Jews Favor Transfer of Palestinians, Israeli Arabs – Poll Finds«, *Ha'aretz*, 10. oktober 2005; Arik Carmon, »A Blot on Israeli Democracy«, *Ha'aretz*, 12. december 2005; Evelyn Gordon, »No Longer the Political Fringe«, *Jerusalem Post*, 14. september 2006; Ben Lynfield, »Israeli Expulsion Idea Gains Steam«, *Christian Science Monitor*, 6. februar 2002; Stern, »Poll: 50% of Israeli Jews«; Matthew Wagner, »New Proposal: Transfer-for-Cash Plan«, *Jerusalem Post*, 21. januar 2007 og Steven I. Weiss, »Israeli Rightist Calls for Transfer of Arabs«, *Forward*, 15. september 2006.
- 50: B'Tselem, »The Scope of Israeli Control in the Gaza Strip«, www.btselem.org/english/Gaza_Strip/Gaza_Status.asp; David Sharrock, »Israel's 'Invisible Hand' Still Controls Gaza, Says Report«, *Times* (London), 15. januar 2007 og Scott Wilson, »For Gaza, a Question of Responsibility«, *Washington Post*, 21. marts 2007.
- 51: Jan Egeland og Jan Eliasson, »La catastrophe humaine de Gaza est une bombe à retardement«, *Figaro* (online), 28. september 2006. Se også Steven Erlanger, »As Parents Go Unpaid, Gaza Children Go Hungry«, *New York Times*, 14. september 2006; Steven Erlanger, »Years of Strife and Lost Hope Scar Young Palestinians«, *New York Times*, 12. marts 2007; Donald Macintyre, »Gaza in Danger of Turning into a 'Giant Prison', Says Mideast Envoy«, *Independent*, 14. november 2005; Rory McCarthy, »Occupied Gaza Like Apartheid South Africa, Says UN Report«, *Guardian*, 23. februar 2007; Sara Roy, »The Economy of Gaza«, *Znet* (online), 9. oktober 2006; Mohammed Samhoury, »Looking Beyond the Numbers: The Palestinian Socioeconomic Crisis of 2006«, Middle East Brief nr. 16, Crown Center for Middle

East Studies, Brandeis University, februar 2007; United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), »Statement on Gaza by United Nations Humanitarian Agencies Working in the Occupied Palestinian Territory«, 3. august 2006 og OCHA, »The Humanitarian Monitor: Occupied Palestinian Territory«, nr. 10, februar 2007.

- 52: »Making the Law a Laughingstock«, *Ha'aretz*-leder, 31. december 2006.
- 53: Steven Erlanger, »West Bank Sites on Private Land, Data Shows«, *New York Times*, 14. marts 2007; Nadav Shragai, »Peace Now: 32% of Land Held for Settlements Is Private Property«, *Ha'aretz*, 14. marts 2007. Se også Greg Myre, »For West Bank, It's a Highway to Frustration«, *New York Times*, 18. november 2006 og »Legitimization of Land Theft«, *Ha'aretz*-leder, 27. februar 2007.
- 54: Den første bølge af europæiske jøder, som kom til Palæstina, er kendt som 'den første Aliyah', og den dækker de første år fra 1882 til 1903. I følge Ottoman-optællingen var der lidt flere end 15.000 jøder i Palæstina i 1882. Justin McCarthy, *The Population of Palestine: Population History and Statistics of the Late Ottoman Period and the Mandate* (New York: Columbia University Press, 1990), 10-13, har gode data om årene fra 1850 til 1915. McCarthys tal, som er baseret på Ottoman-optællingens tal, udelukker dog »et ukendt antal jødiske immigranter, som havde beholdt deres oprindelige statsborgerskab«. Yderligere anfører han, at »der nok var relativt få jøder uden statsborgerskab på det tidlige tidspunkt« og han skønner antallet til »måske 1000-2000«. Det øvre tal er således nok 17.000 jøder i Palæstina i 1882. Se også Mark Tessler, *A History of the Israeli-Palestinian Conflict* (Bloomington: Indiana University Press, 1994), 124.
- 55: Det totale befolkningstal i Palæstina var i 1893 omtrent 530.000, ud af hvilke omkring 19.000 (3,6 %) var jøder. Arabere udgjorde det overvejende flertal af den resterende befolkning. McCarthy, *Population of Palestine*, 10.
- 56: Dette spørgsmål blev genoptaget i midten af 1980'erne, da Joan Peters udgav *From Time Immemorial: The Origins of the Arab-Jewish Conflict over Palestine* (New York: Harper, 1984). Hun

hævdede, at da jøderne begyndte at ankomme til Palæstina fra Europa, var der langt færre arabere der, end hvad den traditionelle opfattelse var, og at araberne i stort antal flyttede til Palæstina kort efter, at jøderne var begyndt at dyrke landet. Peters' bog nød entusiastisk tilslutning blandt et stort antal prominente amerikanske jøder. En række forskere påviste dog kort efter dens udgivelse, at ikke alene var *From Time Immemorial* baseret på en »højest tendentiøs brug – eller forsømmelse – af det forhåndenværende kildemateriale«, dens hovedtese var simpelthen aldeles forkert. Yehoshua Porath, »Mrs. Peters's Palestine«, *New York Review of Books*, 16. januar 1986. Porath, en distingveret israelsk historiker, udtalte i en samtale med *New York Times*, at Peters' bog var »et rent falsum« og at den i Israel »næsten overalt var afvist som værende rent og skært bras, undtagen måske som propagandamiddel«. Colin Campbell, »Dispute Flares over Book on Claims to Palestine«, *New York Times*, 28. november 1985. Se også Norman G. Finkelstein, *Image and Reality of the Israel-Palestine Conflict* (London: Verso, 2001), kap. 2.

- 57: Laurence J. Silberstein, *The Postzionism Debates: Knowledge and Power in Israeli Culture* (New York: Routledge, 1999), 51.
- 58: Ben-Ami, *Scars of War*, 9.
- 59: I Palæstina boede der i 1948 omkring 1,2 mio. palæstinensere foruden de 650.000 jøder, hvilket kan omskrives til en befolkning bestående af 65% palæstinensere og 35% jøder. Se Morris, *1948 and After*, 14. Flapan benytter befolkningstal, i hvilke jøderne udgør 33% af befolkningen (*Birth of Israel*, 44), mens Morris anvender 37% (*Righteous Victims*, 186).
- 60: Nogle mener, at Ben-Gurion og hans tilhængere havde mindre ambitiøse territoriale mål end revisionister som Vladamir Jabotinsky. Men som Avi Shlaim gør klart: »Forskellen mellem [Ben-Gurion] og revisionisterne var ikke, at han var en territorial minimalist, mens de var territoriale maksimalister, men nærmere, at han søgte en trin for trin-strategi, mens de tilsluttede sig en alt-eller-intet-fremgangsmåde«. Shlaim, *Iron Wall*, 21. Zionisterne var varsomme med ikke at sige meget i offentligheden om deres endelige mål i Palæstina af frygt for, at det ville oprøre araberne og briterne og underminere deres foretagende.

Ikke desto mindre fremlagde Ben-Gurion sin vision om, hvorledes grænserne for Israel skulle se ud, som medforfatter på en bog skrevet på jiddisch og udgivet i USA i 1918. Foruden hvad der i dag er Israel, inkluderede Ben-Gurions vision de besatte områder, det sydlige Libanon op til Litanifloden, dele af det sydlige Syrien, en stor del af Jordan samt Sinaihalvøen. Morris, *Righteous Victims*, 75.

- 61: Flapan, *Birth of Israel*, 103-104 og Morris, *Birth Revisited*, 69.
- 62: Disse citater er fra Flapan, *Birth of Israel*, 22; og Shlaim, *Iron Wall*, 21. For en mere detaljeret diskussion af de første zionisters tanker om deling, se Mearsheimer og Walt, »Setting the Record Straight«, 33-37.
- 63: Uri Ben-Eliezer, *The Making of Israeli Militarism* (Bloomington: Indiana University Press, 1998), 150.
- 64: Avi Shlaim, *The Politics of Partition: King Abdullah, the Zionists, and Palestine, 1921-1951* (New York: Oxford University Press, 1998). Se også Morris, *1948 and After*, 10; Benny Morris, *The Road to Jerusalem: Glubb Pasha, Palestine and the Jews* (London: I.B. Tauris, 2002); Ilan Pappé, *Britain and the Arab-Israeli Conflict, 1948-1951* (New York: St. Martin's Press, 1988); and Mary C. Wilson, *King Abdullah, Britain and the Making of Jordan* (New York: Cambridge University Press, 1987).
- 65: Benny Morris, »Revisiting the Palestinian Exodus of 1948«, i *The War for Palestine: Rewriting the History of 1948*, red. Eugene L. Rogan og Avi Shlaim (New York: Cambridge University Press, 2001), 40. Se også Ben-Ami, *Scars of War*, 33-34 og Shlaim, *Iron Wall*, 25.
- 66: Nur Masalha, *Expulsion of the Palestinians: The Concept of »Transfer« in Zionist Political Thought, 1882-1948* (Washington, DC: Institute for Palestine Studies, 1992); Morris, *Birth Revisited*, kap. 2 og Morris, »Revisiting the Palestinian Exodus«, 39-48.
- 67: Citeret i Masalha, *Expulsion of the Palestinians*, 128. Se også Morris, *Righteous Victims*, 140, 142, 168-69. Ben-Gurions udtalelse er fra et memorandum, han skrev forud for den

Ekstraordinære Zionistkonference på New Yorks Biltmore Hotel i maj 1942.

- 68: Citeret i Michael Bar-Zohar, *Facing a Cruel Mirror: Israel's Moment of Truth* (New York: Scribner, 1990), 16.
- 69: Citeret i Shavit, »Survival of the Fittest«. Se også Benny Morris, »A New Exodus for the Middle East?« *Guardian*, 3. oktober 2002. Den 30. december 1947 fortalte Ben-Gurion Central Committee of the Histadrut: »I området, som er tildelt den jødiske stat, er der ikke flere end 520.000 jøder og omkring 350.000 ikke-jøder, hovedsageligt arabere. Ved den jødiske stats etablering vil det totale befolkningstal, sammen med jøderne fra Jerusalem, være omkring en million, inklusiv næsten 40% ikke-jøder. En sådan [befolknings-] sammensætning skaber ikke et stabilt grundlag for en jødisk stat. Dette [demografiske] faktum må ses i hele dets klarhed. Med en sådan [befolknings-] sammensætning kan der ikke engang herske sikkerhed om, at kontrollen forbliver på den jødiske majoritets hænder ... Der kan ikke eksistere en stabil og stærk jødisk stat, så længe den har en jødisk majoritet på kun 60%«. Citeret i Masalha, *Expulsion of the Palestinians*, 176.
- 70: Citeret i Morris, *Righteous Victims*, 169.
- 71: Morris, »Revisiting the Palestinian Exodus«, 43-44.
- 72: Morris' *Birth Revisited* og Pappes *Ethnic Cleansing of Palestine* giver detaljeret redegørelse for denne begivenhed. Se også Meron Benvenisti, *Sacred Landscape: The Buried History of the Holy Land Since 1948*, ovs. Maxine Kaufman-Lacusta (Berkeley: University of California Press, 2000), kap. 3-4 og Masalha, *Expulsion of the Palestinians*, kap. 5. Morris anfører, at »de vilkårlige tanker om overflytning før 1937 og den faktiske konsensus omkring forestillingen efter 1937 bidrog til, hvad der skete i 1948, på den måde, at de skolede det zionistiske lederskab og herunder de embedsmænd, som administrerede den nye stats civile og militære myndigheder, i retning af den overflytning, som skete. I større eller mindre grad stod alle disse mænd i 1948, overvejende præget af den vedvarende anti-zionistiske arabiske vold, som udspillede sig over for den stigende forfølgelse af diaspora-jøder i Central- og Østeuropa, med en åben holdning over

for ideen og udførelsen af overflytning og fordrivelse. Og den overflytning, der skete – og som stort set ikke stødte på modstand fra nogen part i Yishuv – foregik glat, i høj grad pga. denne indledende skoling.« Morris, »Revisiting the Palestine Exodus«, 48.

- 73: Erskine Childers, »The Other Exodus«, *Spectator*, 12. maj 1961; Flapan, *Birth of Israel*, 81-118; Walid Khalidi, »Why Did the Palestinians Leave Revisited«, *Journal of Palestine Studies* 34 nr. 2 (vinter 2005); Walid Khalidi, »The Fall of Haifa«, *Middle East Forum* 35, nr. 10 (december 1959); Morris, *Birth Revisited* og Pappé, *Ethnic Cleansing of Palestine*, 131. For at være på den sikre side beordrede nogle arabiske kommandører palæstinensiske civile til at evakuere deres hjem under kampene, enten for at sikre, at de ikke blev fanget i ildkamp, eller at de ikke blev dræbt af de zionistiske styrker, som udførte etnisk udrensning af palæstinensere. Frygt for at død for jødernes hånd var et særligt stærkt motiv til at evakuere landsbyer efter den frygtelige mas-sakre på Deir Yassin, hvor omkring 100-110 palæstinensere blev myrdet den 9. april 1948. Morris, *Righteous Victims*, 209. Som Morris rapporterer: »Den israelske hærs efterretningstjeneste kaldte Deir Yassin 'en afgørende fremskyndende faktor' i den overordnede arabiske exodus. *Righteous Victims*, 209. Denne form for evakueringsordrer har intet at gøre med myten om frivillig eller elite-styret evakuering. Se Ben-Ami, *Scars of War*, 43-44.
- 74: Citeret i Morris, *Birth Revisited*, 318. For flere detaljer om zionisternes modstand mod at tillade de palæstinensiske flygtninge at vende tilbage til deres hjem se *ibid.*, kap.5.
- 75: Kimmerling, *Zionism and Territory: The Socio-Territorial Dimensions of Zionist Politics* (Berkeley, CA: Institute of International Studies, 1983), 143.
- 76: Pappé, *Ethnic Cleansing of Palestine*, xiii. Se også Walid Khalidi, red., *All That Remains: The Palestinian Villages Occupied and Depopulated by Israel in 1948*, (Washington, DC: Institute for Palestine Studies, 1992), som fastsætter antallet af ødelagte landsbyer til 418 og ikke 531. Forskellen i antallet grunder i forskellige definitioner af, hvad der udgør en palæstinensisk landsby. Pappé og adskillige andre palæstinensiske historikere inklude-

rer nogle mindre samfund i deres optælling af landsbyer, mens Khalidi udelukker dem. Korrespondance mellem forfatterne og Ilan Pappé, 15. maj 2007.

- 77: Citeret i Khalidi, *All That Remains*, xxxi.
- 78: Citeret i Nahum Goldmann, *The Jewish Paradox*, ovs. Steve Cox (New York: Grosset and Dunlap, 1978), 99.
- 79: Citeret i Ian Lustick, »To Build and to Be Built By: Israel and the Hidden Logic of the Iron Wall«, *Israel Studies* 1, nr. 1 (forår 1996): 200.
- 80: Citeret i Ben-Ami, *Scars of War*, 12.
- 81: Geoffrey Aronson, *Israel, Palestinians, and the Intifada: Creating Facts on the West Bank* (London: Kegan Paul International, 1990); Amnon Barzilai, »A Brief History of the Missed Opportunity«, *Ha'aretz*, 5. juni 2002; Amnon Barzilai, »Some Saw the Refugees as the Key to Peace«, *Ha'aretz*, 11. juni 2002; Moshe Behar, »The Peace Process and Israeli Domestic Politics in the 1990s«, *Socialism and Democracy* 16, nr. 2 (sommer-efterår 2002); Jimmy Carter, *Palestine Peace Not Apartheid* (New York: Simon & Schuster, 2006); Adam Hanieh og Catherine Cook, »A Road Map to the Oslo Cul-de-Sac«, *Middle East Report Online*, 15. maj 2003; »Israel's Interests Take Primacy: An Interview with Dore Gold«, i *bitterlemons.org*, »What Constitutes a Viable Palestinian State?« 15. marts 2004, 10. udg.; Baruch Kimmerling, *Politicide: The Real Legacy of Ariel Sharon* (London: Verso, 2003); Nur Masalha, *Imperial Israel and the Palestinians: The Politics of Expansion* (London: Pluto Press, 2000); Tanya Reinhart, *The Road Map to Nowhere: Israel/Palestine since 2003* (London: Verso, 2006); Sara Roy, »Erasing the 'Optics' of Gaza«, *Daily Star* (online), 14. februar 2004; og »36 Years, and Still Counting«, *Ha'aretz*, 26. september 2003.
- 82: Citeret i Rashid Khalidi, *Palestinian Identity: The Construction of Modern National Consciousness* (New York: Columbia University Press, 1997), 147. Meir sagde også: »Det var ikke sådan, at der var et palæstinensisk folk i Palæstina, som opfattede sig selv som et palæstinensisk folk, og vi så kom og smed dem ud og

tog deres land fra dem. De eksisterede ikke.« Citeret i Masalha, *Imperial Israel*, 47.

- 83: Dayan citeret i Benny Morris, *Israel's Border Wars, 1949-1956* (New York: Oxford University Press, 1997), 12. Om de andre IDF-generalers synspunkter, se *ibid*. Om Ben-Gurions synspunkter, se Morris, *Righteous Victims*, 261, 290.
- 84: Morris, *Israel's Border Wars*, 11.
- 85: Citeret i Hanieh og Cook, »Road Map«. Se også Akiva Eldar, »On the Same Page, Ten Years On«, *Ha'aretz*, 5. november 2005; David Grossman, »The Night Our Hope for Peace Died«, *Guardian*, 4. november 2005 og Michael Jansen, »A Practice that 'Prevents the Emergence of a Palestinian State'«, *Jordan Times* (online), 10. november 2005. Shlomo Ben-Ami gør det klart, at ikke kun Rabin, men også hans nærmeste efterfølger, Shimon Peres, var imod skabelsen af en palæstinensisk stat. *Scars of War*, 220. Et klart flertal af israelere var endvidere modstandere af skabelsen af en palæstinensisk stat, mens Rabin var premierminister (1992-95). Det var først i 1997, at mindst halvdelen af de israelske jøder støttede etableringen af en palæstinensisk stat. I tiden omkring Oslo-aftalen i 1993 var 35% tilhængere af en palæstinensisk stat. Ben Meir and Shaked, »The People Speak«, 64-65.
- 86: Hillary Clinton citeret i Tom Rhodes and Christopher Walker, »Congress Tells Israel to Reject Clinton's Pullout Plan«, *Times* (London), 8. maj 1998. Om Det Hvide Hus' svar, se James Bennet, »Aides Disavow Mrs. Clinton on Mideast«, *New York Times*, 8 maj 1998. Se også Robin Dorf, »News Analysis: What Motivated Hillary's Call for a Palestinian State?« *JTA.org*, 15. maj 1998; »Hillary's Folly«, *Jewish Week* editorial, 15. maj 1998 og Brian Knowlton, »Mrs. Clinton Starts Storm by Backing 'Palestine'«, *International Herald Tribune*, 8. maj 1998.
- 87: »Ex-PM Shamir Objects to Palestinian State, but Still Supports Sharon«, *Ha'aretz*, 26. november 2002; Benjamin Netanyahu, »A Limited Palestinian State«, *Washington Post*, 20. juni 2003. I et interview fra 1998 sagde Shamir, at Israels grænser løb »fra grænsen af kongeriget Jordan til Middelhavet«, og at den »stør-

ste« fare, som truede Israel, var skabelsen af en palæstinensisk stat i Israel«. Se »Yitzhak Shamir: A Lifetime of Activism«, *Middle East Quarterly* 6, nr. 2 (juni 1999).

- 88: I en tale i oktober 2005 bekendtgjorde præsident Ahmadinejad, at Israel skulle »slettes af landkortet«. En udtalelse, som i vid udstrækning blev tolket som en trussel om fysisk tilintetgørelse af den jødiske stat og dens borgere. En mere præcis tolkning af Ahmadinejads udtalelse er »Jerusalems besættelsesmagt skal forsvinde ud af historien« (eller alternativt »blive elimineret fra historien«). Snarere end at opfordre til den fysiske tilintetgørelse af Israel, slog Ahmadinejad til lyd for, at Israels kontrol over Jerusalem og Palæstina skulle ses som en midlertidig tilstand, som skulle ophøre ligesom den sovjetiske kontrol over Østeuropa eller shahens regime i Iran. Trods det provokerende og yderst anstødelige præg er det at tilskynde til en politisk afvikling af den jødiske stat i Palæstina ikke det samme som at tilskynde til fysisk tilintetgørelse af Israel eller dets befolkning. Se Ethan Bronner, »Just How Far Did They Go, Those Words Against Israel?« *New York Times*, 11. juni 2006; Jonathan Steele, »Lost in Translation«, *Guardian*, 14. juni 2006; og »Iranian President at Tehran Conference: 'Very Soon, This Stain of Disgrace [i.e., Israel] Will Be Purged from the Center of the Islamic World-and This is Attainable'«, Middle East Media Research Institute, Special Dispatch Series nr. 1013, 28. oktober 2005.
- 89: »Bombs,« *New Republic*-leder, 27. august & 3. september 2001; Martin Peretz, »Good Fight«, *New Republic*, 27. maj 2002 og Martin Peretz, »Blows to Israel Must Never Go Unanswered«, *Los Angeles Times*, 5. september 2003. Dershowitzs mest relevante værk er *The Case for Israel* (Hoboken, NJ: John Wiley, 2003). For en skarp kritik af den bog, se Norman G. Finkelstein, *Beyond Chutzpah: On the Misuse of Anti-Semitism and the Abuse of History* (Berkeley: University of California Press, 2005). Se også Michael Desch, »The Chutzpah of Alan Dershowitz«, *American Conservative*, 5. december 2005 og »Dershowitz v. Desch«, *American Conservative*, 16. januar 2006.
- 90: Yaakov Katz, »'IDF the Most Moral Army in the World'«, *Jerusalem Post*, 11. juni 2006; Leslie Susser, »Israelis Question Army Morality«, *JewishJournal.com*, 17. december 2004 og »Cabinet

Communique«, Israeli Ministry of Foreign Affairs, 12. december 2004, www.mfa.gov.il/MFA/Government/Communiques/2004/Cabinet%20Communique%2012-Dec-2004. Se også Cohen, »Truth Massacred«, *Washington Post*, 6. august 2002 og Neve Gordon, »Israel's Slippery Moral Slope«, *In These Times* (online), 31. januar 2003.

- 91: Meron Benvenisti, »The Model of the Mythological Sabra«, *Ha'aretz*, 12. september 2002.
- 92: Morris, *Righteous Victims*, kap. 2-5.
- 93: Citeret i Shabtai Teveth, *Ben-Gurion: The Burning Ground, 1886-1948* (Boston: Houghton Mifflin, 1987), 544.
- 94: Morris, *Birth Revisited*. Mange Israelske dokumenter angående begivenhederne i 1948 forbliver fortrolige; Morris forudser, at »hvad angår både fordrivelser og grusomheder, kan vi forvente yderligere afsløringer, som årene går, og flere israelske sagsakter vil blive tilgængelige«. Morris, »Revisiting the Palestinian Exodus«, 49. Han fastholder, at de rapporterede voldtægtssager, som han kender til, blot er »toppen af isbjerget«. Se Shavit, »Survival of the Fittest«.
- 95: Citeret i Pappe, *Ethnic Cleansing of Palestine*, 69. For baggrund for Ben-Gurions kommentar, se *ibid.*, 61-72.
- 96: Morris, *Israel's Border Wars*, 432. Se også *ibid.*, 126-53, 178-84.
- 97: Gabby Bron, »Egyptian POWs Ordered to Dig Graves, Then Shot by Israeli Army«, *Yedioth Ahronoth*, 17. august 1995; Ronal Fisher, »Mass Murder in the 1956 Sinai War«, *Ma'ariv*, 8. august 1995 (afskrifter af disse to værker kan ses i *Journal of Palestine Studies* 25, nr. 3 [forår 1996]: 148-55); Galal Bana, »Egypt: We Will Turn to the International War Crimes Tribunal in the Hague If Israel Will Not Compensate Murdered Prisoners of War«, *Ha'aretz*, 24. juli 2002; Zehavit Friedman, »Personal Reminiscence: Remembering Ami Kronfeld«, i *Jewish Voice for Peace, Jewish Peace News* (online), 25. september 2005; Katherine M. Metres, »As Evidence Mounts, Toll of Israeli Prisoner of War Massacres Grows«, *Washington Report on Middle East Affairs*, februar/marts

- 1996; Roe Nahmias, »Egypt May Petition Hague over 'Murder of POWs'«, *Ynetnews.com*, 6. marts 2007; Roe Nahmias, »Former Meretz Leader Decries 1967 War Crimes«, *Ynetnews.com*, 3. marts 2007; Meron Rapoport, »Into the Valley of Death«, *Ha'aretz*, 13. februar 2007 og Segev, 1967, 371-76.
- 98: Avnery, »Crying Wolf?« *CounterPunch.org*, 15. marts 2003; Robert Blecher, »Living on the Edge: The Threat of 'Transfer' in Israel and Palestine«, *MERIP, Middle East Report Online* 225 (vin-ter 2002); Kimmerling, *Politicide*, 28. Se også Noam Chomsky, *Fateful Triangle: The United States, Israel and the Palestinians*, 2. udg. (Cambridge, MA: South End Press, 1999), 97; Morris, *Righteous Victims*, 328-29; Tanya Reinhart, *Israel/Palestine: How to End the War of 1948* (New York: Seven Stories Press, 2002), 8; Tom Segev, »The Spirit of the King David Hotel«, *Ha'aretz*, 23. juli 2006 og Segev, 1967, 400-12, 523-42. Morris anfører, at 120.000 palæstinensere ansøgte om at vende tilbage til deres hjem kort efter krigen i 1967, men Israel tillod kun omkring 17.000 at komme tilbage. *Righteous Victims*, 329.
- 99: Avnery, »Crying Wolf?«; Ami Kronfeld, »Avnery on Ethnic Cleansing and a Personal Note«, i *Jewish Voice for Peace, Jewish Peace News* (online), 17. marts 2003 og Metres, »As Evidence Mounts«.
- 100: Danny Rubinstein, »Roads, Fences and Outposts Maintain Control in the Territories«, *Ha'aretz*, 12. august 2003.
- 101: »Report of the Commission of Inquiry into the Events at the Refugee Camps in Beirut«, 7. februar 1983. Rapporten kaldes normalt »The Kahan Commission Report« efter dens formand, Yitzhak Kahan. Se også Morris, *Righteous Victims*, 542-49 og Shlaim, *Iron Wall*, 415-17. Israelske soldater udførte ikke drabene i Sabra og Shatila; det gjorde en libanesiske kristen milit (Falangisterne), som var allieret med israelerne. Efter at IDF omringede de to palæstinensiske flygtningelejre, beordrede Sharon »IDF at tillade falangisterne at gå ind i ... lejrene«. Falangisterne og palæstinenserne var ikke blot bitre fjender, falangisterne var også fast besluttet på at få hævn, fordi deres leder netop var blevet snigmyrdet. En massakre på palæstinenserne var næsten uundgåelig, hvilket de involverede israelske

ledere vidste eller burde have vidst. Da myrderierne begyndte, blev de israelske ledere hurtigt opmærksomme på, at en mas-sakre fandt sted, men de »gjorde intet for at stoppe den«. Shlaim, *Iron Wall*, 416. Præsident Bush har hyldet forhenværende premierminister Ariel Sharon som »en fredens mand«, men spørgsmål om vold mod civile har forfulgt ham i årevis. Fx ledede han i april 1953 et angreb mod den jordanske by Qibya, hvor 69 civile blev dræbt; to tredjedele af dem var kvinder og børn. Ifølge Benny Morris »hævdede Sharon og IDF efterfølgende, at land-byboerne havde gemt sig i kældre og på lofter, og at soldaterne havde været opmærksomme på dette, da de sprængte husene i luften. I virkeligheden havde tropperne bevæget sig fra hus til hus, hvor de skød ind gennem vinduer og døråbninger, og jor-danske patologer meldte, at hovedparten af de døde var dræbt af kugler eller granatsplinter snarere end af nedstyrtede bygnings-dele eller eksplosioner. Men uanset hvad, så var de operationelle ordrer fra kommandoførerenheden til de involverede enheder ... explicit 'ødelæggelse og så mange drab som muligt'.« *Righteous Victims*, 278. Se også *ibid.*, 276-79, 294-95, 494-560; Benziman, *Sharon*; Uzi Benziman, »The Cock's Arrogance«, *Ha'aretz*, 15. juni 2003; Thomas L. Friedman, *From Beirut to Jerusalem* (New York: Anchor Books, 1990), kap. 6-7; Kimmerling, *Politicide*; Ze'ev Schiff and Ehud Ya'ari, *Israel's Lebanon War*, ovs. Ina Friedman (New York: Simon & Schuster, 1984), 250-85; og Shlaim, *Iron Wall*, 90-92, 149-50, 384-423.

- 102: Perry Anderson, »Scurrying Towards Bethlehem«, *New Left Review* 10 (juli-august 2001): 5.
- 103: Morris, *Righteous Victims*, 341. For en detaljeret redegørelse for, hvorledes Israel behandler palæstinenserne i de besatte områder, se Amira Hass, *Reporting from Ramallah: An Israeli Journalist in an Occupied Land*, red. og ovs. Rachel Leah Jones (Los Angeles: Semiotext(e), 2003). Om Israels brug af tortur se B'Tselem og Hamoked (Center for the Defense of the Individual), »Utterly Forbidden: The Torture and Ill-Treatment of Palestinian Detainees«, rapportudkast, Jerusalem, april 2007; Glenn Frankel, »Prison Tactics A Longtime Dilemma for Israel«, *Washington Post*, 16. juni 2004; Ron Kampeas, »State Report Claims Israel Tortures Palestinian Detainees«, *JTA.org*, 8. marts 2007; The Public Committee against Torture in Israel, »'Ticking

Bombs': Testimonies of Torture Victims in Israel«, rapportudkast, Jerusalem, maj 2007; William F. Schulz, »An Israeli Interrogator, and a Tale of Torture«, brev til *New York Times*, 27. december 2004 og Aviram Zino, »Report: High Court Permits Torture of Palestinians«, *Ynetnews.com*, 30. maj 2007. Israel er også af B'Tselem blevet beskyldt for at benytte palæstinensiske børn som menneskelige skjolde. Se »Israeli Soldiers Use Palestinian Minors and an Adult as Human Shields in the Operation in Nablus«, B'Tselem nyhedsbrev, Jerusalem, 8. marts 2007.

- 104: Data og citater i dette og det næste afsnit er fra det svenske Red Barnet, »The Status of Palestinian Children During the Uprising in the Occupied Territories«, uddrag af opsummerende materiale, Jerusalem, januar 1990, i *Journal of Palestine Studies* 19, nr. 4 (sommer 1990): 136-46. Se også Joshua Brilliant, »Officer Tells Court Villagers Were Bound, Gagged and Beaten. 'Not Guilty' Plea at 'Break Bones' Trial«, *Jerusalem Post*, 30. marts 1990; Joshua Brilliant, »'Rabin Ordered Beatings', Meir Tells Military Court«, *Jerusalem Post*, 22. juni 1990; Jackson Diehl, »Rights Group Accuses Israel of Violence Against Children in Palestinian Uprising«, *Washington Post*, 17. maj 1990; James A. Graff, »Crippling a People: Palestinian Children and Israeli State Violence«, *Alif* 13 (1993); Morris, *Righteous Victims*, 586-95 og Ronald R. Stockton, »Intifada Deaths«, *Journal of Palestine Studies* 19, nr. 4 (sommer 1990).
- 105: »Unbridled Force«, *Ha'aretz*-leder, 16. marts 2003. For andre beviser, se Jonathan Cook, »Impunity on Both Sides of the Green Line«, MERIP, *Middle East Report Online*, 23. november 2005; »When Everything Is Permissible«, *Ha'aretz*-leder, 6. juni 2005; »It Can Happen Here«, *Ha'aretz*-leder, 22. november 2004; Chris McGreal, »Snipers with Children in Their Sights«, *Guardian*, 28. juni 2005; Chris McGreal, »Israel Shocked by Image of Soldiers Forcing Violinist to Play at Roadblock«, *Guardian*, 29. november 2004; Greg Myre, »Former Israeli Soldiers Tell of Harassment of Palestinians«, *New York Times*, 24. juni 2004; Reuven Pedatzur, »The Message to the Soldiers Was Clear«, *Ha'aretz*, 13. december 2004 og Conal Urquhart, »Israeli Soldiers Tell of Indiscriminate Killings by Army and a Culture of Impunity«, *Guardian*, 6. september 2005.

- 106: Reuvan Pedatzur, »More than a Million Bullets«, *Ha'aretz*, 29. juni 2004 og Clayton E. Swisher, *The Truth About Camp David: The Untold Story about the Collapse of the Middle East Peace Process* (New York: Nation Books, 2004), 387-88.
- 107: Disse tal dækker perioden mellem den 29. september 2000 og den 31. december 2005 og er hentet fra B'Tselems pressemeddelelse, 4. januar 2006.
- 108: Nathan Guttman, »'It's a Terrible Thing, Living with the Knowledge That You Crushed Our Daughter'«, *Ha'aretz*, 30. april 2004; Joshua Hammer, »The Death of Rachel Corrie«, *MotherJones.com*, september/oktober 2003; Adam Shapiro, »Remembering Rachel Corrie«, *Nation*, 18. marts 2004 og Tsahar Rotem, »British Peace Activist Shot by IDF Troops in Gaza Strip«, *Ha'aretz*, 11. april 2003.
- 109: Amnesty International rapporterer, at siden den anden intifada begyndte i efteråret 2000, har de »israelske myndigheder rutinemæssigt forsømt at undersøge beskyldninger om israelske styrker og bosætteres ulovlige drab og andre overgreb mod palæstinsere ... Israelske styrker har dræbt tusindvis af palæstinsere, mange af dem på ulovlig vis, dog er næsten ingen af sådanne hændelser blevet undersøgt tilbundsgående, og endnu færre er resulteret i, at gerningsmanden er blevet retsforfulgt ... I de meget få tilfælde, hvor de israelske myndigheder har gennemført seriøse undersøgelser af drabene på palæstinsere, har de efterfølgende retsforfølgelser generelt været forgæves eller er resulteret i, at der er blevet idømt straffe, som ikke svarede til lovovertrædelsens alvorlige karakter«. Amnesty International, »Road to Nowhere«, december 2006, 27-28.
- 110: For en detaljeret diskussion af israelsk opførsel over for palæstinsere, hvor der i vid udstrækning benyttes rapporter fra forskellige menneskerettighedsgrupper, se Finkelstein, *Beyond Chutzpah*, kap. 4-9.
- 111: Citeret i Molly Moore, »Ex-Security Chiefs Turn on Sharon«, *Washington Post*, 15. november 2003; »Ex-Shin Bet Heads Warn of 'Catastrophe' without Peace Deal«, *Ha'aretz*, 15. november 2003. Disse kommentarer var baseret på et interview i den israel-

ske avis *Yedioth Ahronoth* 14. november 2003. Interviewet, »We Are Seriously Concerned about the Fate of the State of Israel«, kan ses på Global Policy Forums hjemmeside: www.globalpolicy.org/security/issues/israel-palestine/2003/1118fate.htm.

- 112: B'Tselem, fx, rapporterede, at »i juli [2006] dræbte det israelske militær 163 palæstinensere i Gazastriben, 78 af disse (48%) tog ikke del i fjendtlighederne, da de blev dræbt. Der var 36 mindreårige og 20 kvinder blandt de dræbte. På Vestbredden blev der i juli dræbt 15 palæstinensere af israelske styrker. Antallet af palæstinensiske dræbte i juli var det højeste i mange måneder siden april 2002«. Pressemeddelelse 3. august 2006, www.btselem.org/english/Press_Releases/20060803.asp. Amnesty International rapporterer, at fra 27. juni 2006, dagen hvor IDF på ny rykkede ind i Gaza, til slutningen af november 2006 »dræbte israelske styrker mere end 400 palæstinensere og sårede mere end 1.500 andre i Gazastriben, inklusiv mange ubevæbnede civile. Omkring 80 af de dræbte var børn og mere end 300 børn blev såret. I den samme periode blev to israelske civile dræbt og omkring 20 blev såret i det sydlige Israel af raketter affyret af væbnede palæstinensiske grupper fra Gaza«. »Road to Nowhere«, 8-9.
- 113: Citeret i Rory McCarthy, »UN Condemns Massive Human Rights Abuses in Gaza Strip«, *Guardian*, 21. november 2006. For beskrivelser af den lidelse, som IDF har påført palæstinenserne, der bor i Gaza, se Amnesty International, »Road to Nowhere«, 7-13; Gideon Levy, »Gaza's Darkness«, *Ha'aretz*, 3. september 2006 og OCHA, »The Humanitarian Monitor«.
- 114: Citeret i Bill Maxwell, »U.S. Should Reconsider Aid to Israel«, *St. Petersburg Times* (online), 16. december 2001. Se også Ron Pundak, »From Oslo to Taba: What Went Wrong?« *Survival* 43, nr. 3 (efterår 2001): 37.
- 115: Havde Israel tabt Seksdagskrigen i 1967, og havde en arabisk leder underlagt dets befolkning de samme betingelser, som palæstinenserne havde været underlagt, ville israelerne næsten med sikkerhed have benyttet terrorisme mod deres undertrykkere, og nogle jøder i diasporaen ville næsten sikkert være kommet dem til hjælp, ligesom irsk-amerikanere og oversøiske tamiler har støttet terroristgrupper i deres fædrelande.

- 116: Morris, *Righteous Victims*, 147, 201. Se også Lenni Brenner, *The Iron Wall: Zionist Revisionism from Jabotinsky to Shamir* (London: Zed Books, 1984), 100 og Yehoshua Porath, *The Palestinian Arab National Movement: From Riots to Rebellion*, vol. 2, 1929-1939 (London: Frank Cass, 1977), 238. Morris bemærker, at de væsentligste jødiske terroristgrupper under krigen i 1948 »placerede bomber i busstoppesteder med det formål at dræbe civile, inklusiv kvinder og børn«. *Birth Revisited*, 80.
- 117: J. Bowyer Bell, *Terror Out of Zion: The Fight for Israeli Independence 1929-1949* (New Brunswick, NJ: Transaction Publishers, 1996), 103-253; Johann Hari, »Israel Should Remember Its Own 'Terrorist' Origins«, *Independent*, 24. juli 2006; Joseph Heller, *The Stern Gang: Ideology, Politics and Terror, 1940-1949* (Portland, OR: Frank Cass, 1995); Bruce Hoffmann, *The Failure of British Military Strategy within Palestine, 1939-1947* (Israel: Bar-Ilan University, 1983); Morris, *Righteous Victims*, 173-80 og Tom Segev, *One Palestine, Complete: Jews and Arabs under the British Mandate*, ovs. Haim Watzman (New York: Henry Holt, 2000), kap. 22. I følge Haim Levenberg var jødisk terrorisme i Palæstina i 1946 årsag til 449 sårede og dræbte, hvoraf de 210 var civile. De resterende 219 var politi og soldater. Se Levenberg, *Military Preparations*, 72.
- 118: Bell, *Terror Out of Zion*, 336-40.
- 119: Citeret i Chomsky, *Fateful Triangle*, 485-86 og Bell *Terror Out of Zion*, 340. Om Shamir, se Avishai Margalit, »The Violent Life of Yitzhak Shamir«, *New York Review of Books*, 14. maj 1992. Shamir sagde også, at hans »største præstation« var, »da vi, takket være vores indsats, var i stand til at forene de mange undergrundsgrupper, som kæmpede for Israels befrielse«. Se »Shamir: Lifetime of Activism«.
- 120: Barzilai, »Brief History«.
- 121: »Palestinian Authority«, *New Republic*-leder, 18. februar 2002, 7.
- 122: De mest objektive redegørelser for, hvad der skete i Camp David og i de følgende seks måneder, inkluderer Charles Enderlin, *Shattered Dreams: The Failure of the Peace Process in the*

Middle East, 1995-2002, overs. Susan Fairfield (New York: Other Press, 2003); Jeremy Pressman, »Visions in Collision: What Happened at Camp David and Taba?« *International Security* 28, nr. 2 (efterår 2003); Pundak, »From Oslo to Taba«; Jerome Slater, »What Went Wrong? The Collapse of the Israeli-Palestinian Peace Process«, *Political Science Quarterly* 116, nr. 2 (juli 2001); Deborah Sontag, »Quest for Mideast Peace: How and Why It Failed«, *New York Times*, 26. juli 2001 og Swisher, *Truth About Camp David*.

- 123: Tallene i dette og det næste afsnit er hentet hos Pressman, »Visions in Collision«, 16-18. Baraks tilbud inkluderede også et bytte af 1 % land uden for Vestbredden, så nogle kommentatorer beskriver hans tilbud som værende 92% og ikke 91%.
- 124: Det oprindelige landområde, som blev tildelt Storbritannien i de traktater, som afsluttede Første Verdenskrig, inkluderede Jordanflodens østlige og vestlige bredder. Men i 1922 skabte Storbritannien Transjordan (som senere blev Jordan) på østbredden. Fra da af inkluderede det britiske mandat i Palæstina det område, som i dag omfatter Israel, Gazastriben og Vestbredden. Når vi refererer til mandatet Palæstina, mener vi de post-1922-områder, hvoraf Israel optager 78% og de besatte områder 22 %.
- 125: Under gennemgangen af et længere interview med Ehud Barak omkring, hvad der skete i Camp David, skriver Benny Morris: »Men på Vestbredden, siger Ehud Barak, var palæstinenserne blevet lovet et sammenhængende stykke selvstændigt land med undtagelse af et ganske tyndt israelsk område, som løber fra Jerusalem gennem Maale Adumim til Jordanfloden«. Benny Morris, »Camp David and After: An Exchange (1. An Interview with Ehud Barak)«, *New York Review of Books*, 13. juni 2002, 44. Se også kortet i Pundak, »From Oslo to Taba«, 46. For den palæstinensiske version af, hvordan kortet ser ud, se Orient House (Jerusalem), »Israel's Concessions«, *Le Monde Diplomatique*, december 2000 og kortet betegnet »Palestinian Characterization of the Final Proposal at Camp David,« i Dennis Ross, *The Missing Peace: The Inside Story of the Fight for Middle East Peace* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2004). I modsætning til både Barak og palæstinenserne hævder Ross, at det sidste kort fra Camp David gav palæstinenserne kontrol over et sammen-

hængende område på Vestbredden. Se »Map Reflecting Actual Proposal at Camp David,« *ibid.* Ross' påstand er dog ikke plausibel, da selv Barak indrømmer, at en israelsk kontrolleret vej, som forbinder Jerusalem med Jordanfloden, ville have tvedt Vestbredden. Så længe Israel kontrollerede den strategisk vigtige dal, ville det være nødvendigt at kunne nå den med mindst en velbeskyttet forbindelsesvej. Mens Barak forestillede sig en forbindelsesvej, som løb mod øst fra Jerusalem, forestillede palæstinenserne sig åbenbart en anden, løbende mod øst fra Arielbosættelserne til Jordanflodens dal. Man kan hævde, at israelerne efterhånden ville opgive disse forbindelsesveje, når de overgav dalen. Som anført fandtes der imidlertid ingen garanti for, at israelerne nogensinde ville forlade dalen, og selv om de gjorde, var der heller ingen garanti for, at de ville opgive forbindelsesvejene. Hovedårsagen til denne stadige forvirring over, hvordan det endelige kort i Camp David så ud, er, at der aldrig var blevet optegnet et officielt kort, og »at der på grund af Baraks insisteren ikke blev gemt nogen skriftlige rapporter«. Jerome Slater, »The Missing Pieces in the Missing Peace«, *Tikkun.org*, maj/juni 2005.

126: Pressman, »Visions in Collision«, 18.

127: Enderlin, *Shattered Dreams*, 243-51; Slater, »What Went Wrong?« og Sontag, »Quest for Mideast Peace«.

128: Citeret i »Norman Finkelstein & Former Israeli Foreign Minister Shlomo Ben-Ami Debate: Complete Transcript«, *Democracy Now!* radio- og tv-udsendelse, 14. februar 2006.

129: Der er heller intet bevis for, at Arafat startede den første intifada. Se Morris, *Righteous Victims*, 561. »Intifadaens væsentligste aktiverende kraft,« skriver Morris, »var frustrationerne omkring de nationale forhåbninger hos de 650.000 indbyggere i Gazastriben, de 900.000 på Vestbredden og de 130.000 i det østlige Jerusalem, som ønskede at bo i en palæstinensisk stat og ikke som statsløse indbyggere under en brutal, fremmed besættelse«. *Ibid.*, 562.

130: Enderlin, *Shattered Dreams*, 284-85.

131: Citeret i Jeremy Pressman, »The Second Intifada: Background

- and Causes of the Israeli-Palestinian Conflict», *Journal of Conflict Studies* 22, nr. 2 (efterår 2003): 116. Se også Yezid Sayigh, »Arafat and the Anatomy of a Revolt«, *Survival* 43, nr. 3 (efterår 2001); Henry Siegman, »Partners for War«, *New York Review of Books*, 16. januar 2003, 24; Henry Siegman, »Sharon and the Future of Palestine«, *New York Review of Books*, 2. december 2004, 12 og Slater, »Missing Pieces«.
- 132: Sharm El-Sheikh Fact-Finding Committee, *Final Report*, 30. april 2001, 7.
- 133: *Ibid.*, 5.
- 134: Ian S. Lustick, »Through Blood and Fire Shall Peace Arise«, *Tikkun.org*, maj/juni 2002; Pressman, »The Second Intifada«; Mouin Rabbani, »A Smorgasbord of Failure: Oslo and the Al-Aqsa Intifada«, in *The New Intifada: Resisting Israel's Apartheid*, red. Roane Carey (London: Verso, 2001), 69-89; Sara Roy, »Why Peace Failed: An Oslo Autopsy«, *Current History* 101, nr. 651 (januar 2002); og Sara Roy, »Ending the Palestinian Economy«, *Middle East Policy* 9, nr. 4 (december 2002).
- 135: Ben-Ami, *Scars of War*, 264.
- 136: Roy, »Why Peace Failed«, 9.
- 137: Ron Dudai, »Trigger Happy: Unjustified Shooting and Violation of the Open-Fire Regulations During the al-Aqsa Intifada«, B'Tselem rapportudkast, marts 2002.
- 138: Yasser Arafat, »The Palestinian Vision of Peace«, *New York Times*, 3. februar 2002; Yasser Arafat, tekst til pressekonference, 14. december 1988, Genève, i *Journal of Palestine Studies* 18, nr. 3 (forår 1989): 180-81; »Palestinians Affirm Israel's Right to Exist«, *CNN.com*, 14. december 1998; Pressman, »Visions in Collision«, 24-27; Yezid Sayigh, *Armed Struggle and the Search for State: The Palestinian National Movement, 1949-1993* (New York: Oxford University Press, 1997) og Jerome M. Segal, *Creating the Palestinian State: A Strategy for Peace* (Chicago: Lawrence Hill Books, 1989), kap. 1. Man kan hævde, at Arafats engagement i forhold til palæstinenserens ret til tilbagevenden afslører, at han

stadig var opsat på at tilintetgøre Israel. Men Arafat anerkendte dog, at israelske ledere aldrig ville indgå en fredsaftale, som ville tillade et stort antal palæstinensere at flytte tilbage til Israel. Samtidig hermed så Arafat fornuften i ikke at opløse sin position i forhold til retten til tilbagevenden, før forhandlingerne begyndte, da han så ville kunne benytte dette forhold som forhandlingsobjekt. Der findes ikke overraskende betydelige beviser for, at palæstinensiske ledere (deriblandt Arafat inden sin død) anerkender, at de er nødt til at gøre store indrømmelser på dette område for at få en endelig aftale i stand. Se Akiva Eldar og David Landau, »Arafat: Israel is Jewish; Won't Cite Figure on Refugees«, *Ha'aretz*, 18. juni 2004; Associated Press, »PA Minister Sha'ath: Palestinian Right of Return is Negotiable«, *Ha'aretz*, 20. august 2003; Pressman, »Visions in Collision«, 28-33 og M.J. Rosenberg, »Intractable Issue?« Weekly Opinion Column, Issue #144, Israel Policy Forum, Washington, DC, 18. juli 2003.

- 139: Akiva Eldar, »Popular Misconceptions«, *Ha'aretz*, 11. juni 2004; Akiva Eldar, »While They Were Sleeping«, *Ha'aretz*, 17. september 2001; Danny Rubenstein, »The Stronger Side Creates Reality«, *Ha'aretz*, 16. juni 2004 og Emmanuel Sivan, »What the General Is Allowed«, *Ha'aretz*, 14. juni 2004.
- 140: Pressman, »Visions in Collision«, 25.
- 141: »Official Palestinian Response to the Clinton Parameters (and letter to international community)«, 1. januar 2001, www.robat.scl.net/content/NAD/negotiations/clinton_parameters/param2.php.
- 142: »Excerpts: White House Spokesman on Clinton-Arafat Talks«, udsendt af presseafdelingen på den amerikanske ambassade i Israel, 3. januar 2001; udskrift af »Clinton Speech on Mideast Peace Parameters (7. januar 2001)«, det Hvide Hus' pressekontor, 8. januar 2001 og Enderlin, *Shattered Dreams*, 344. Se også Akiva Eldar, »The Battle for Public Opinion«, *Ha'aretz*, 24. juni 2002, og Pressman, »Visions in Collision«, 20, som begge anskueliggør, hvorledes Israel også havde seriøse forbehold omkring Clinton-parametrene.
- 143: Sontag, »Quest for Mideast Peace« og Enderlin, *Shattered Dreams*, 349-50.

- 144: Jeff Jacoby, »America Takes Side of Israel«, *Boston Globe*, 26. marts 2006. Block er citeret i Tony Czuczka, »Under Fire, Israel Lobby Rallies US Backers«, *EUX.TV: The Europe Channel* (online), 10. marts 2007. Se også Mart, *Eye on Israel* og Martin Peretz, »Oil and Vinegar: Surveying the Israel Lobby«, *New Republic*, 10. april 2006.
- 145: Ifølge historikeren Michelle Mart blev israelerne under den kolde krig »amerikaniserede«, og denne forvandling var for en stor dels vedkommende forårsaget af en fornemmelse for »jøde-kristen samhørighed«. »The Cultural Foundations of the US/Israel Alliance«, *Tikkun.org*, 11. november 2006.
- 146: Jodie T. Allen og Alec Tyson, »The U.S. Public's Pro-Israel History«, Pew Research Center, 19. juli 2006; »Americans' Support for Israel Unchanged by Recent Hostilities«, Pew Research Centers pressemeddelelse, 26. juli 2006; og Robert Ruby, »A Six-Day War: Its Aftermath in American Public Opinion«, Pew Research Center, 30. maj 2007.
- 147: Allen og Tyson, »The U.S. Public's Pro-Israel History«; Pew Research Center for the People and the Press in Association with the Council on Foreign Relations, »America's Place in the World 2005: An Investigation of the Attitudes of American Opinion Leaders and the American Public about International Affairs«, november 2005, 11-12.
- 148: »Conspiracy Theories and Criticism of Israel in Aftermath of Sept. 11 Attacks«, pressemeddelelse fra Anti-Defamation League, 1. november 2001.
- 149: Steven Kull (hovedundersøger), Americans on the Middle East Road Map« (program for International Policy Attitudes, University of Maryland, 30. maj 2003), 9-11, 18-19.
- 150: »American Attitudes toward Israel and the Middle East«, undersøgelse udført 18-25. marts 2005 og 19-23. juni 2005, af Marttila Communications Group for the Anti-Defamation League.
- 151: Andrew Kohut, »American Views of the Mideast Conflict«, *New York Times*, 14. maj 2002.

152: Om det israelske ansvar for den anden krig i Libanon, se ABC News-*Washington Post*-undersøgelsen udført 3.-6. august 2006 og CBS News-*New York Times*-undersøgelsen udført 21.-25. juli 2006, som begge kan findes i »Israel, the Palestinians«, *PollingReport.com*. Omkring USA's manglende stillingtagen, se *USA Today*-Gallup-undersøgelsen ibid. og Zogby-undersøgelsen afholdt 11.-15. august 2006, resultaterne derfra er beskrevet i »Zogby Poll: U.S. Should Be Neutral in Lebanon War«, Zogby Internationals pressemeddelelse, 17. august 2006.